

om, at det skulde udføres, var allerede tistede for et Aar siden omtrent, — i Foraaret forrige Aar — og dog har man endnu ikke kunnet begynde derpaa. Det er saa vanskelige Forhold, at dersom Regjeringen ikke kan faae en Bemyndigelse, der stiller den noget frit overfor, hvad der skal og bør gjøres, visiterer man meget let, at det hele Anlægs Udførelse enten drages saaledes ud, at der vil opstaa yderligere Bekostninger, eller at det til Syvende og sidst ikke lykkes at faae det udført.

Mourier-Petersen: Det har unegtelig undret mig meget at høre af den sidste ærede Læser, at han kunde modtage det Forslag, der findes paa § 14 under Nr. 2. Jeg for mit Bedkommende finder det i høi Grad principstridigt, navnlig under Forhold som de nuværende, at der fra Statskassens Side skal uddeles Gaver eller Almisse, hvad man nu vil kalde det. Jeg betragter dette Forslag som dødsdømt her i Lands-thinget, og jeg skal derfor ikke spille flere Ord paa det, tilmed da jeg nu ogsaa har hørt, at den høitærede Conseilpræsident agter at stille et Forslag til 2den Behandling om, at dette Forslag gaar ud. Jeg har egentlig begjæret Ordet, for at sige et Par Ord angaaende det Forslag, som er stillet af den høie Regjering under § 3. Jeg kan forsaavidt være enig med den ærede sidste Læser (Seszen) i, at dersom dette Tilbud fra Regjeringens Side skal kunne ventes at gjøre den tilstgittede Nytte, maa den høitærede Finantsminister sørge for, at Laanene ikke blive saa kortvarige, som det har været antydet, nemlig 1 Aar eller høist 1½. Jeg havde troet, at de Foretagender, der skulde være Tale om at kunne udføre ved Hjælp af disse Penge, vare større Foretagender, Foretagender, som navnlig Amtskommunerne kunde have i Sinde at udføre i den nærmeste Fremtid, men som de paa Grund af de nuværende daarlige Pengesforhold ikke havde Mod til at udføre, medens de ikke vilde have Betænelighed ved at skride til Udførelsen, naar de havde Sikkerhed for at kunne faae Pengene, og ligeledes at disse Penge kunde afdrages i moderate Rater. Hvis det var Meningen, tror jeg, at et saadant Tilbud kunde gjøre Nytte paa enkelte Steder, skjøndt jeg tror, at al den Tale, der har været ført om Arbejdsløshed og Erang, er noget overdreven, navnlig paa Landet. Det er ganske vist, at der er mindre Tilbud om Arbejde, og ogsaa at Priserne ere noget lave, men nogen egentlig Arbejdsløshed eller Erang paa Landet har jeg ikke kunnet opdage i min Kreds, og jeg har heller ikke hørt det bekræfte gennem Andre. Jeg tror imidlertid, at man i flere Kommuner, navnlig Amtskommunerne og maasse ogsaa i Byerne — de mindre Kommuner tror jeg neppe ville indlade sig derpaa — vil modtage disse Laan, naar der er Udsigt til, at man kan tilbagebetale dem med mindre Afdrag, og der indrømmes en længere

Tid med Laanets Tilbagebetaling. Jeg agter at stemme for Forslaget under § 3, medens jeg naturligvis vil stemme mod Forslaget paa § 14 under Nr. 2.

Kanfer: Den ærede Rigsdagsmand, der først havde Ordet, sagde, at det forekom ham, at saavel den omtalte Post under § 3 som Bevillingen af 1 Million paa § 14 vare af den Bestaafenhed, at man kunde gaa ind derpaa, saaledes som de forelaa. Det ærede Medlem begrundede det egentlig ved at opfaste det Spørgsmaal for sig selv, om han paa en Kommunes Begne vilde modtage, eller om en Kommune overhoved kunde modtage et saadant Tilbud eller en saadan Gave fra Staten, og dette besvarede han med ja, idet han betragtede det som en anden Gave, som de Fattiges Kasse fik fra en eller anden Side, og efter den Anvendelse, de Fattiges Kasses Midler havde, maatte enhver Kommune med Glæde kunne modtage en saadan Gave, da derved Enker og Fadeløse og mange Andre vilde blive hjulpsne, som ellers ikke vilde blive det. Dermed forekommer det mig, at Spørgsmaalet aldeles ikke er besvaret. For det Første foreligger det ikke her, om Kommunerne bør modtage et saadant Tilbud eller ikke, men om Staten bør gjøre Tilbudet. Dernæst kan den Gave, der her er Tale om, ikke sammenlignes med en Gave fra en eller anden Belgjører, thi den Gave, der modtages fra en eller anden Belgjører, kan ikke fordres gjentaget; men naar Staten her under visse Omstændigheder giver en Million til de Fattiges Kasser, da kan man, naar saadanne Omstændigheder atter indtræde og indtræde i forværet Skikkelse, vente, og det med en vis Ret, at Tilbudet atter bliver stillet; og viser nu Erfaringen, at Gaven, i dette Tilfelde en Million, paa ingen Maade er tilstrækkelig til at opnaa det Formaal, som har været tilstgittet dermed, saa kan man atter med lignende Ret gjøre gjældende, at Staten maa give en større Gave. Derved forekommer det mig, at man kommer ind paa Noget, som jeg er overbevist om, at den ærede Landsthingsmand heller ikke selv kan billige. Dette vilde være Hovedindvendingen, der kunde gjøres imod den omhandlede Bevilling, men den ærede Landsthingsmand har ogsaa selv bekiempet Forslaget, idet han udtalte som sin Anskuelse, at Forholdene med Hensyn til Arbejdsløshed, saavidt ham bekjendt, ingenlunde vare saadanne, som det ofte forudsattes; men naar Forholdene ikke en Gang ere extraordinært flette, saa vil det dog være meget farligt under almindelige Forhold at gjøre saadanne extraordinære Skridt, der forudsætte extraordinære Forhold, da man saa endnu mindre vilde kunne unddrage sig Konsekventerne, naar extraordinære Forhold indtraadte. Endelig har den ærede Landsthingsmand ansøgt endnu en anden Grund, som jeg tillægger overordentlig stor Vægt.